

FERNANDEZADVOCATS

Apreciada la caducitat de l'expedient administratiu, no pertoca pronunciar-se sobre res més: STSJ Catalunya, sec. 2^a, n° 566/2026 de 6 de maig 2026

La recent **Sentència núm. 566/2026 del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (Secció Segona), de data 6 de maig de 2026 (Rec. 2293/2024)**, suposa un sorprenent recordatori sobre la naturalesa del recurs d'apel·lació en l'ordre contenciós-administratiu. La resolució desestima el recurs interposat per una societat limitada contra una sentència prèvia del Tribunal d'Instància. Secció del Contenciós Administratiu núm. 7 de Barcelona, confirmant que la declaració de caducitat d'un expedient administratiu eximeix el jutjador d'entrar en el fons de l'assumpte, alhora que imposa un elevat rigor formal a l'escrit d'interposició de l'apel·lant.

1. El supòsit de fet: caducitat vs. fons de l'assumpte

El litigi s'origina en un procediment de protecció de la legalitat urbanística incoat per una Administració local contra una empresa de turisme rural. En primera instància, el Tribunal d'Instància va estimar parcialment el recurs de l'administrat, anul·lant l'activitat administrativa per no ser ajustada a dret i obligant l'Ajuntament a dictar una resolució expressa que declarés la caducitat del procediment.

L'empresa, no obstant això, va apel·lar la decisió en considerar que el Jutge *a quo* no havia donat resposta a la totalitat de les seves peticions ni havia entrat a valorar el fons de les qüestions plantejades (a pesar de que la Sentència no les detalla ni descriu, per la pròpia dinàmica dels fets i la tipologia d'assumpte, probablement el recurs s'orientava una declaració de legalitat de les seves obres

FERNANDEZADVOCATS

o activitats que anés més enllà de la simple superació dels terminis del procediment – caducitat -).

2. La naturalesa del recurs d'apel·lació: la "crítica raonada" de la Sentència de primera instància

El TSJ de Catalunya fonamenta la seva desestimació en una doctrina jurisprudencial consolidada (citant, entre d'altres, les **Sentències del Tribunal Suprem de 24 de novembre de 1987 i 15 de desembre de 1998**). La Sala del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya recorda un cop més que l'apel·lació no és un *novum iudicium* on es pugui repetir pura i simplement els arguments ja utilitzats en la instància.

Cert és que l'apel·lació a l'ordre contenciós-administratiu serveix per revisar l'encert de la Sentència d'instància, no pas per repetir el procés, de manera que s'imposa cert deure de crítica per part de l'apel·lant ha d'individualitzar els motius d'oposició i combatre els raonaments del jutge de primera instància. No obstant això, també és cert que sovint i necessàriament s'han de reproduir, encara que succintament, els fets i fonaments de dret invocats durant la instància si, precisament, la crítica que es fa en el recurs d'apel·lació és d'incongruència o de falta de resposta de determinades qüestions que s'havien plantejat durant la instància.

3. Apreciada la caducitat, el recurs ja és estimat (parcialment)

El punt més controvertit de la Sentència es troba en el seu Fonament de Dret Segon, on conclou que, un cop declarada la caducitat de l'expedient de protecció

de la legalitat urbanística, *"és evident que no procedeix donar resposta a la resta de qüestions plantejades"*.

Des d'una perspectiva crítica, aquesta postura, tot i ser pragmàtica des del punt de vista de l'economia processal i de la conseqüència de l'anul·lació de l'actuació administrativa impugnada, pot generar una certa indefensió material per a l'administrat que pretén l'anul·lació i, com sovint succeeix, no se centra en una sola causa o motiu, sinó en varis, i que poden ser d'índole procedimental/formal o substantiva/de fons. La caducitat d'un procediment de restauració de la legalitat urbanística no deixa de ser un argument o crítica de forma/processal, que no impedeix que l'Administració competent, si l'acció no ha prescrit, pugui tornar a incoar un nou expedient amb el mateix objecte. En no entrar el Tribunal a valorar el fons (és a dir, la legalitat o no de l'obra o ús), l'administrat es troba en una mena de "bucle" on guanya la batalla formal (la caducitat) però després manté la incertesa sobre la viabilitat jurídica de la seva activitat. De fet, d'haver mantingut una postura diferent i entrant el TSJCat a resoldre el fons de l'assumpte, es podria evitar l'escenari d'un nou procediment administratiu de protecció de la legalitat i seguir discutint les mateixes consideracions que ja han estat plantejades en el marc del procediment judicial contenciós-administratiu.

Endemés hi ha un altre detall, que és que l'estimació per part de la Plaça nº 7 era "parcial", és a dir, no s'estimava íntegrament el recurs i, amb major consideració o sentit, podia hom plantejar-se el fet d'acudir a la superioritat a cercar tutela d'aquelles parts no analitzades per l'òrgan *a quo*; ja que l'interès legítim del recurs és en aquelles parts en que no s'hagi beneficiat a la Sentència que es recorre/s'apela. Justament, davant de l'estimació parcial de la demanda, qualsevol part podria apel·lar legítimament aquelles parts de la Sentència que no l'afavoreixin o que hagin estat imprejutjades i/o incorrectament resoltes.

4. Les costes processals: una penalització per l'ús de la segona instància

La Sentència finalitza també imposant les costes a la part recurrent, limitant-les a 2.000 euros. L'aplicació de l'article 139 de la Llei de la Jurisdicció Contenciosa-Administrativa (LJCA) és aquí un mecanisme dissuasiu contra recursos que es limiten a reproduir mimèticament la demanda inicial sense aportar una crítica jurídica real contra la sentència apel·lada. El TSJCat no només refusa entrar a revisar el fons de l'assumpte sinó que hi afegeix una important penalització o càstig al qui ho pretén, amb una concepció que s'allunya de la idea d'una jurisdicció revisora i de plena jurisdicció, ja que és clar que durant la primera instància una part important del debat que va plantejar-se ha quedat directament imprejutjada. De fet, aquesta concepció – que, entre d'altres extrems, permet sol·licitar al Tribunal que entri sobre el fons de l'assumpte quan l'òrgan administratiu no ho ha fet, sense necessitat de retrotraure el procediment a fi que se'n pronunciï, vid. **STS, Sala Tercera, de 23 de maig de 2000, rec. 1061/1996** – té una utilitat constitucional importantíssima per la tutela judicial efectiva (art. 24 CE), de manera que una lectura evolutiva i garantista d'aquest principi hauria de permetre també que l'òrgan judicial de 2ª instància pogués analitzar el fons de l'assumpte, ja que *a priori* d'aquesta instància cabria entendre que hi ha suficients mitjans i material per a poder-se'n pronunciar.

5. Conclusions finals i comentari valoratiu

Aquesta Sentència fa reflexionar sobre l'abast actual del procés judicial contenciós-administratiu i la seva segona instància. Certament, l'apel·lació a l'ordre contenciós-administratiu no pot ser emprada amb la mera reproducció dels arguments i s'ha de centrar en la crítica de la Sentència combatuda, però ens obliga a fer la reflexió de quin és l'abast d'aquesta segona instància quan la

declaració a quo se centra en una qüestió formal, i no entra en el fons de l'assumpte, podent fer declaracions jurídiques individualitzades.

Tot i que la caducitat és una victòria processal per a la part recurrent, cal valorar si aquesta declaració és suficient (o no) per als interessos del client, doncs pot convertir-se en una victòria momentània, i processalment parlant, com un mer "teló" argumental d'avantsala per tal d'evitar haver de comptar amb un pronunciament ple i sobre el fons de l'assumpte, el que genera que l'Administració Pública demandada pugui tornar a iniciar un procediment administratiu on el ciutadà s'hagi de tornar a defensar en seu administrativa, el que converteix també l'activitat administrativa que ja ha estat objecte d'un procediment judicial en quelcom ben poc eficient, ja que caldrà tornar a haver d'esgotar la tramitació d'un nou procediment administratiu que, probablement, tornarà a acabar en un nou procediment jurisdiccional contenciós-administratiu, i que pugui ser impugnat per raons procedimentals i/o de fons.

En tot cas, pronunciaments com el que s'ha comentat acoten clarament la tutela judicial a una de les diferents qüestions del debat hagut, en aquest cas de caire processal, el que retorna llavors la qüestió ja judicialitzada a que se segueixi novament un procés administratiu (si és que no ha prescrit l'acció administrativa), de manera que serà allà on caldrà llavors haver de tornar a intervenir-hi i haver de presentar els eventuais motius i justificacions de fons, nou expedient que, un cop resolt i de manera més que potencial, també pot tornar a acabar en un altre nou procés judicial contenciós-administratiu de llarga duració, el que és evident que genera un escenari d'inseguretat jurídica i també, perquè no dir-ho, d'ineficència de recursos a esmerçar, tant públics com privats, a l'hora d'haver de tornar a incoar processos on se segueixi discutint quelcom que ja havia estat prèviament judicialitzat.

FERNANDEZADVOCATS

**El present article és merament divulgatiu i no suposa assessorament ni compromís d'actualització.*

Per més informació o assessorament, contacti amb info@fernandezadvocats.es